

1.0 PENGENALAN

Hanyu (汉语) atau bahasa Mandarin baku adalah bahasa pengantar bangsa Han (汉民族的共同语言) yang berasaskan kepada dialek Beijing. Ia adalah bahasa *standard* yang telah dirasmikan oleh kerajaan China sebagai bahasa pengantar seluruh negara, atau juga dikenali sebagai Putonghua. Di Malaysia, Hanyu dikenali sebagai Huayu (华语) atau Bahasa Cina (BC), iaitu bahasa orang Cina manakala di Taiwan, ia dikenali sebagai Guoyu (国语), iaitu bahasa rasmi Taiwan.

Dalam kegunaan seharian, istilah ‘bahasa Mandarin’ sering digunakan. Ia biasanya merujuk kepada bahasa Mandarin baku. Dalam penyelidikan ini, istilah ‘bahasa Mandarin’ digunakan kerana ia sejajar dengan nama kursus Bahasa Mandarin Komunikasi yang diikuti oleh subjek kajian di Universiti Pendidikan Sultan Idris.

Mandarin adalah bahasa yang mempunyai penutur yang paling ramai di dunia (Oriental Daily News 2006, m.s.D2-D4) . Pembelajaran bahasa Mandarin telah menjadi *trend* yang terkini. Ini adalah kerana dalam era globalisasi, kedudukan negara China menjadi semakin penting, sama ada dalam bidang ekonomi mahupun bidang yang lain, khasnya selepas negara China menjadi ahli Pertubuhan Perdagangan Dunia (WTO) dan berjaya menjadi tuan rumah Sukan Olimpik pada tahun 2008. Kedudukan bahasa Mandarin juga telah dipertingkatkan penggunaannya memandangkan China akan menjadi rakan perdagangan ekonomi yang kuat di dunia. Nilai ekonomi bahasa

Mandarin semakin tinggi dan akan menjadi salah satu bahasa antarabangsa yang penting.

Di China, sebanyak 400 buah universiti telah menawarkan kursus bahasa Mandarin kepada pelajar luar negeri dan universiti-universiti ini dijangka telah menerima seramai 400,000 orang pelajar luar negeri (Bifeng 2006, m.s.5) . Menurut Gu Hongxing, Pengarah Bahagian Budaya Kedutaan Republik China di Malaysia, kini lebih daripada 2300 buah universiti di dunia telah menawarkan kursus bahasa Mandarin. Di antaranya ialah Thailand, Amerika Syarikat, Indonesia, Filipina, Malaysia, Korea, Jepun, Sepanyol, Portugis, Belgium, Afrika dan negara-negara lain. Bilangan pelajar yang mempelajari bahasa Mandarin telah melebihi seratus juta orang, iaitu telah meningkat lebih kurang 40%. (Nanyang Siangpau 2007, m.s.A5)

Keadaan yang sama juga berlaku di Malaysia. Bilangan pelajar yang mempelajari bahasa Mandarin telah bertambah, khasnya dalam kalangan pelajar Melayu. Institusi-institusi tempatan sama ada di Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA) atau Institusi Pengajian Tinggi Swasta (IPTS) telah menawarkan kursus bahasa Mandarin untuk memenuhi permintaan semasa. Sehingga kini, sebanyak 10 buah IPTA atau IPTS tempatan seperti Universiti Malaya (UM), Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM), Universiti Teknologi Malaysia (UiTM), Universiti Sains Malaysia (USM), Universiti Malaysia Kelantan (UMK), Universiti Malaysia Pahang (UMP), Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI), Universiti Putra Malaysia (UPM), Universiti Teknologi

Petronas (UTP) dan Universiti Lim Kok Weng masing-masing telah menawarkan kursus Mandarin sebagai kursus elektif mulai akhir tahun 90-an. (Tan 2007, m.s.1-2)

Di samping itu, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah memperkenalkan mata pelajaran Bahasa Cina Komunikasi (BCK) di sekolah kebangsaan (SK) pada tahun 2005 untuk menarik minat murid pelbagai kaum mempelajari BC di SK serta memberi peluang kepada mereka mempelajari bahasa-bahasa lain. Mulai tahun 2007, KPM merancang menggantikan BCK dengan BC dalam Pelan Induk Pembangunan Pendidikan 2006-2010 (PIPP2006). BC akan dirintis di 150 buah SK pilihan (KPM 2006, m.s.80) . Usaha KPM telah mencapai hasil yang memuaskan. Sebanyak 100 buah sekolah kebangsaan telah menawarkan mata pelajaran BC sebagai pilihan elektif kepada pelajar pada Januari tahun 2007. Sehingga kini, seramai 1908 orang pelajar sekolah kebangsaan sedang mempelajari BC. (Sin Chew 2007, m.s.05)

1.1 Pernyataan Masalah

Dalam proses pembelajaran bahasa Mandarin, tidak kira sama ada sebagai bahasa pertama (B1) atau bahasa kedua (B2), sistem fonetik bahasa Mandarin atau dikenali sebagai Hanyu Pinyin (HP) (汉语拼音) merupakan ilmu asas yang harus dipelajari. Ini selaras dengan pandangan Fries (1962, m.s.3), di mana apabila seseorang mempelajari sesuatu bahasa, beliau mestilah bermula dengan sistem fonetik bahasa terlebih dahulu. Tulisan Cina merupakan tulisan yang berbentuk piktografik dan ia adalah rumit bagi pelajar yang baru mengenali tulisan ini. Pembaca akan menghadapi

masalah sekiranya wujud sesuatu perkataan baru dalam pembacaannya. Maka HP merupakan alat yang digunakan untuk menulis sebutan bahasa Mandarin di samping memudahkan para pelajar mempelajari bahasa Mandarin.

Namun begitu, hasil pembelajaran HP sebagai bahasa kedua dalam kalangan pelajar tidak mendatangkan hasil yang memuaskan. Dalam hal ini, Zhao Yuanren (赵元任) (1980, m.s.156) berpendapat bahawa pembelajaran bahasa asing dibahagikan kepada 3 bahagian, iaitu fonetik, perbendaharaan kata dan tatabahasa. Di antaranya, bahagian fonetik merupakan bahagian yang paling susah dan paling penting. Menurut Lin Tao (林涛) (2002 dalam Sun 2006, m.s.1), pengajaran fonetik di China bukan sahaja tidak berkembang malahan semakin merosot. Manakala di Malaysia, Tong Sem-Ting (1992, m.s.94-102) berpendapat bahawa pelajar Melayu telah menghadapi gangguan dalam pembelajaran bahasa Mandarin. Hasil kajian para sarjana tempatan seperti Tong (1992, m.s.94-102), Tan (1993, m.s.162-166), Lee, Lau & Mok (2007, m.s.188-201) dan Zhuang (2005, m.s.249-262) juga telah memaparkan keadaan di mana pelajar Melayu menghadapi masalah sebutan fonetik bahasa Mandarin, khususnya suku kata awal (声母) dalam sistem HP.

Dalam penyelidikan ini, pengkaji akan cuba meneliti keupayaan pelajar Melayu membezakan sebutan fonetik bahasa Mandarin dalam aspek kemahiran mendengar. Berasaskan data yang dikumpulkan, pengkaji akan mengkategorikan jenis-jenis kesilapan yang berlaku serta menghitung kekerapannya, meneliti punca kesilapan dan

seterusnya mengemukakan langkah-langkah yang berkesan untuk mengatasi masalah-masalah yang dihadapi oleh pelajar Melayu.

1.2 Persoalan Kajian

Dalam pembelajaran sebutan fonetik bahasa Mandarin, didapati ramai pelajar yang mengikuti kursus bahasa tersebut di UPSI tidak dapat mempelajari sebutan fonetik dengan baik. Maka, kajian ini akan cuba menerokai soalan-soalan dalam aspek kemahiran mendengar seperti berikut :

- i. Sejauhmanakah pelajar berupaya mentranskripsikan dan membeza komponen fonetik bahasa Mandarin ?
- ii. Apakah kesilapan yang lazim dilakukan oleh pelajar dalam mentranskripsikan suku kata awalan, suku kata akhiran dan nada fonetik bahasa Mandarin ?
- iii. Apakah punca-punca masalah yang menyebabkan kesilapan berlaku dalam proses mentranskripsikan sebutan fonetik bahasa Mandarin ?

1.3 Objektif Penyelidikan

Kajian ini secara khususnya akan mengkaji keupayaan pelajar Melayu dalam pembelajaran bahasa Mandarin, khasnya dari segi keupayaan mentranskripsikan dan membezakan sebutan fonetik bahasa Mandarin dalam aspek kemahiran mendengar.

Penyelidikan ini bermatlamatkan kepada beberapa objektif:

- i. Menganalisis keupayaan pelajar mentranskripsikan dan membezakan komponen fonetik bahasa Mandarin,
- ii. Mengkaji kesilapan yang dilakukan oleh pelajar dalam mentranskripsikan suku kata awal, suku kata akhir dan nada bahasa Mandarin,
- iii. Mengenalpasti punca-punca kesilapan yang berlaku dalam proses mentranskripsikan sebutan bahasa Mandarin,

1.4 Kepentingan Kajian

Kajian ini memperlihatkan beberapa kepentingan seperti berikut:

1.4.1 Sumbangan Dari Segi Teori

Di China, banyak kajian berkenaan pembelajaran bahasa Mandarin sebagai bahasa kedua (PBBM2) telah dijalankan oleh pakar-pakar bahasa, namun ianya masih kurang dan terhad memandangkan mempelajari bahasa Mandarin menjadi satu perkembangan yang begitu pesat di seluruh dunia. Di Malaysia, walaupun beberapa penyelidikan telah dilakukan oleh ahli akademik tempatan, namun hasil penyelidikan yang sedia ada masih tidak mencukupi untuk memaparkan keadaan yang menyeluruh dalam bidang PBBM2.

Hasil kajian diharap akan dapat membantu akademik tempatan membuat penyelidikan selanjutnya dalam bidang ini memandangkan penyelidikan ini memaparkan keadaan pelajar Melayu mempelajari HP yang merupakan ilmu asas bahasa Mandarin.

Selain itu, pengkaji juga berharap dapatan penyelidikan ini dapat membantu pengajar atau mereka yang berminat menceburi bidang pengajaran bahasa Mandarin sebagai bahasa kedua (PGBM2) melalui penyediaan rekabentuk rancangan pengajaran dan bahan pengajaran yang lebih sesuai.

1.4.2 Sumbangan Dari Segi Praktis

Penyelidikan ini diharapkan dapat memberi gambaran tentang kekeliruan yang dihadapi oleh pelajar Melayu dalam proses pembelajaran bahasa Mandarin, khususnya dari segi kemahiran mendengar dalam aspek mentranskripsikan dan membezakan sebutan dalam HP. Ini akan banyak membantu pelajar untuk memahami masalah dan mencari cara penyelesaian untuk mengatasinya;

Dapatan kajian ini juga diharapkan dapat memberi gambaran yang jelas kepada pelajar untuk menambahbaikkan kaedah pembelajaran yang sedia ada, menggunakan strategi yang lebih kreatif dan menjadikan proses pembelajaran bahasa sebagai satu aktiviti yang menarik.

1.5 Limitasi Penyelidikan

1.5.1 Dari Segi Bilangan Subjek

Tumpuan kajian ini terhad kepada 40 subjek daripada 48 orang pelajar yang mengikuti Kursus Bahasa Mandarin Komunikasi I (BCA1012) di UPSI. Pelajar yang dipilih sebagai sasaran penyelidikan adalah sama peringkat iaitu kesemuanya dari peringkat I dalam kursus BCA 1012.

1.5.2 Dari Segi Kaedah Penyelidikan

Penyelidikan ini menggunakan kaedah penyelidikan kuantitatif. Instrumen kajian terhad kepada ujian mendengar dan soal selidik yang diberi kepada pelajar. Ujian mendengar dan soal selidik merupakan instrumen kajian utama dalam penyelidikan ini supaya dapat memperolehi data yang dapat menggambarkan keupayaan kemahiran mendengar pelajar dalam pembelajaran Mandarin, khususnya dalam aspek sebutan HP.

1.5.3 Dari Segi Hasil Penyelidikan

Hasil kajian ini tidak semestinya sama dengan pelajar Melayu yang mempelajari bahasa Mandarin di institusi/universiti lain. Ini kerana setiap institusi atau universiti yang menawarkan kursus sebegini masing-masing menggunakan kaedah pengajaran dan modul yang berlainan. Di samping itu, masa pembelajaran kursus bahasa Mandarin di setiap institusi/universiti juga berbeza.

1.5 Kesimpulan

Hanyu telah menjadi bahasa yang penting dalam abad yang baru ini. Perkembangan bahasa ini menggalakkan ramai orang belajar bahasa Mandarin dan seterusnya membawa kepada perkembangan penyelidikan dalam bidang ini. Maka secara kesimpulannya, penerokaan penyelidikan dalam bidang pengajaran dan pembelajaran bahasa Mandarin sebagai B2 (PPBM2) adalah perlu dijalankan supaya memenuhi kehendak zaman dan juga tidak ketinggalan zaman.